

SOKKELSPEILET

NORSK OLJETIDSSKRIFT

Oljedirektoratet • Nummer 2 • 2003

SMARTERE SIKKERHET

De ansatte på Snorre TLP ryddet selv i skiltjungelen. Resultatet er mer respekt for regelverket, færre skader og høyere effektivitet.

Smarkere sammen er tittel på et prosjekt der målet er økt sikkerhet og bedre samhandling mellom alle partene som jobber sammen på en offshore-innretning.

- Grunnfilosofien er at forbedring av helse, miljø og sikkerhet (HMS) offshore best kan oppnås dersom de ansatte aktivt deltar i prosessene og har eierskap til prinsippene og reglene som skal styre hverdagen, sier Jostein Sveen i Sintef, leder og initiativtaker for Smartere sammen.

Markant

Da prosjektet startet i 2001, ble boremiljøet på Snorre TLP valgt som studieobjekt. En bredt sammensatt gruppe analyserte og beskrev alle store og små biter som utgjør

arbeidsorganisasjonen om bord. Informasjonen ble innehentet gjennom individuelle samtaler, gruppemøter og observasjoner. Etter hvert som de ansattes ønsker ble analysert og tiltak ble iverksatt, registrerte man markant forbedring i både sikkerhetsnivå og effektivitet.

- I 2001 hadde Snorre TLP 10 skader som krevde medisinsk behandling (H2-skader) i tilknytning til boreoperasjoner. For 2002 var tilsvarende tall to skader, forteller Olav Helgesen i Norsk Hydro, tidligere boreoperasjonsleder ved Snorre TLP.

Samtidig som skadene ble redusert, begynte de ansatte å arbeide mer effektivt. Sommeren 2002 klarte mannskapet på Nordsjø-innretningen å bore og ferdigstille en brønn på rekordtid.

- På det beste klarte vi å bore 100 meter per dag. I 2001 lå rekorden mellom 60 og 70 meter, forteller Helgesen.

Den positive trenden på så vel skadestatistikk som effektivitet har fortsatt våren 2003.

- Det kan ikke utelukkes at

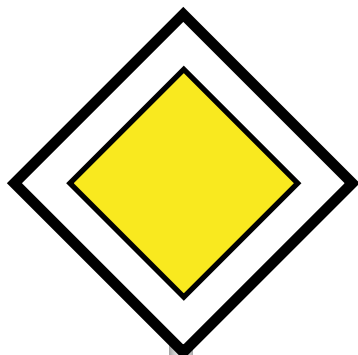
resultatene på Snorre er tilfeldige variasjoner. Men partene som har deltatt, tror selv at mye av forklaringen ligger i Smartere sammen, sier Sveen.

Prosjektet er resultat av et tverrfaglig samarbeid mellom Sintef, som er en uavhengig stiftelse for industriell og teknisk forskning, og Norsk Hydro. Det er også støttet av Norges Forskningsråd. I første fase var borekontraktøren Prosafe og serviceleverandøren Baker Hughes Inteq sterkt engasjert.

Bak barrierene

- Tiltak og endringsprosesser knyttet til offshore HMS blir ofte styrt ovenfra, av bedriftsledelsen. De ansatte har gjerne liten påvirkning på konklusjonene og innføringen av nye prosedyrer, sier Sveen.

Han mener det er svært viktig at fotfolket, de som daglig driver operasjonene, involveres helt fra starten når nye tiltak og mål skal ut-

arbeides og iverksettes. Smartere sammen-filosofien er å være talerør for de ansatte - ikke for arbeidsgiverne.

- I første fase av prosjektet kom det fram at mange ansatte på Snorre TLP ikke respekterte sperringer som ble satt opp i forbindelse med for eksempel løfteoperasjoner. Dette vet man er et problem også på andre innretninger, sier Sintef-forsker og organisasjonspsykolog Geir Guttormsen.

- Den raske "løsningen" kunne vært å formane de ansatte om å være bevisst på risikoen og respektere skiltingen. Men da vi undersøkte saken nærmere, fant vi at problemet hang sammen med at de som satte opp sperringene, ikke fjernet dem når arbeidet var ferdig. Dermed var det legitim grunn til å tvile på at det faktisk foregikk løfteoperasjoner bak sperringene, sier Guttormsen.

Forsvarsparallell

På en enkelt innretning kan ansatte fra opptil 15 forskjellige firma være i virksomhet samtidig. Arbeiderne jobber skift, og noen ser hverandre aldri - selv om de utfører arbeidsoppgaver som henger nøye sammen.

- I en komplisert og sammensatt

arbeidsorganisasjon er det stor fare for at informasjon ikke når fram til de som trenger den. De samme feilene og hendelsene skjer derfor om igjen og om igjen, sier Sveen.

For å forebygge en slik uheldig sirkel på Snorre TLP, ble Prosafe gitt i oppgave å utvikle en Internett-side som formidler kunnskap om brønnens historie og dens dagsaktuelle status. Nettstedet er også koblet til Prosafes opplæringsavdeling, slik at firmaets ansatte kan forberede seg på de ventende arbeidsoppgavene før de reiser offshore.

- Smartere sammen viser at ulykker og feil kan unngås dersom man etablerer tydelige arbeidsroller blant ledere og ansatte, i tillegg til at man vedlikeholder gode kommunikasjonslinjer, mener Sveen.

- Det kan være nyttig å trekke paralleller til virksomheten på et hangarskip. Der dirigeres skarp-ladde fly som letter og lander på et lite areal ute i havet. Umiddelbart skulle man tro at disse innretningene ofte var åsted for alvorlige ulykker. Men slik er det ikke, fordi hvert enkelt individ er drillet på sin rolle. Arbeidet er organisert slik at alle sjekker hverandre kontinuerlig, og dermed blir eventuelle feilhandling-

er korrigert før de fører til ulykker, understreker han.

Videreføres

De gode resultatene fra Snorre TLP har ført til at Hydro nå vil overføre prosjektet til boreoperasjonene på Njord-innretningen i Norskehavet og til drift og vedlikehold på Oseberg feltcenter i nordlige Nordsjøen. Hydro vil også bruke Smartere sammen til å opprettholde kvalitet og sikkerhetsrutiner i Oseberg-organisasjonen nå som fri-periodene mellom hver arbeidsøkt øker fra tre til fire uker.

Snorre TLP ble 1. januar 2003 overtatt av Statoil, som har fått operatøransvar for hele Tampenområdet, og selskapet ønsker å videreføre arbeidet som ble startet av Hydro.

- Smartere sammen hjelper oss til å heve blikket og se operasjonene i bredere perspektiv, sier Rudi Fortman, operasjonsleder for Snorre TLP i Statoil.

Metodikken vil mest sannsynlig også tas i bruk av ConocoPhillips for å forberede arbeidslaget som skal delta i den forestående fjerningen av innretninger i Ekofisk-området.

Tekst: **Torbjørn Goa**

